

Előfizetési árak:

Ezész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy hónapra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Király-utca 4. sz.
Az arany hajó szállodával szemben
hová az előfizetések és a lap elküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adatnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek fű

Társadalmi élet.

Pécs, 1895. január hó 19.

(* *) Unos-untalan hangoztatott frázis napjainkban, hogy társadalmunk beteg; mindenütt csak a panaszt halljuk, hogy napjainkban nincs társadalmi élet.

Pedig hát ez nem így van. Társadalmi élet igenis van, csak hogy telve a halálos betegségek csiráival.

Jellemző, hogy az emberek észreveszik, selylik és nehezen nélkülözik a régi jó világ kedélyes, fesztelen társadalmi életének hiányát és még sincs társadalmi életünk.

Mert hát mi is az a társadalmi élet? Az ösztársadalom vérkeringése, érverése. Ez a vérkeringés, ez a pezsgő eleven bel-élet, az utóbbi évtizedek alatt mindinkább petyhüttebbé vált és ma ott vagyunk, hogy ez a vérkeringés, ez a szívdobogás, vagy nagyon gyenge egészen a lélegzetszorulásig, vagy nagyon heves, vagy nagyon is betegesen lázas a kedélyes, vidám családi összejövetelek hitvány szurrogátumai: a bálók, bankettek és piknikiek alkalmával.

Tehát ott vagyunk, a honnét kiindultunk, hogy társadalmunk beteg.

És miért beteg a társadalom?

Mert beteg a család.

Miért beteg a család?

Mert beteg az egyes.

Igenis, mert beteg szívünk, lelkünk; beteg a kedélyünk, betegesek erkölcsi nézeteink. Agyunk meg telve van olyan fogalmakkal, olyan beteges fantáziával, hóbortos gondolatokkal, olyan ferde világnézetekkel, hogy egy mai modern társadalmi ember eszmemenete körülbelül olyan, hogy ahhoz képest egy nagyvárosi hóbortban szenvedő méltóságos bolondnak az eszejárása valóságos filozófiai rendszer.

Igenis, mert a képzelt igények korát éljük és erről kellene elnevezni századunkat.

Ha tehát sorba vesszük azokat a bajokat, a melyek az egyes ember beteges élet- és világ-

nézetei miatt az ösztársadalom beteges satnyulását okozzák, első sorban a képzelt igények monomániájával kell beszámolnunk.

Minden önértékes embernek, tartozzék az a társadalom bármely rétegéhez, megvannak a maga igényei. Ez a mily jogos, olyan természetes.

Csak hogy a dolog nem marad ennyiben, mert annak elbírálása, hogy kívánalmaink, vágyaink, óhajaink, egyszóval igényeink közül melyek illetnek meg bennünket valóban; azaz melyek jogos és így természetes igényeink, annak megítélése sajátos társadalmi viszonyaink között éppen nem könnyű feladat, és ha az egyén nem tud jól distingválni, míg minden előítélettel és elfogultságtól ment józan ítélőképessége nem működik, a rossz példa könnyen magával sodorja és viszi a legnevetesebb végletekig.

Azt a bolondos eszközt, melylyel az egyes a társadalmat s ez viszont az egyest maga után csábítja, úgy hívják hogy: divat.

Ilyen szelid, ártatlan, ilyen elegáns, előkelő neve van annak a fogalomnak, melynek pedig a józan, higgadt ész, a higgadt megfontolás részle-hajlatlan ítélőszéke előtt az igazi neve és előkelő származását megillető teljes címe ez: izléstelen, oktalan és tulkapásokra kötelező társadalmi kényszer; még pedig legjogtalanabb és legzsarnokabb kényszer a világon.

Mert a divat végső elemzésében nem is hóbort, hanem piszkos spekuláció; a szövet- és ruhanemű gyárosok, az uri és női divatszer-gyártók és kereskedők raffinált üzleti furfangja, melyhez a legtöbb esetben az esztetikának van a legkevesebb köze; mert ha volna a divatban izlés és esztetika is, akkor a természetes tetszsvágyból lehetne levezetni.

A társadalom felfogása szerint, aki nem hódol a divatnak, nem modern ember, társaságokban nem kedves, tekintélye, szava nincs, sőt olyan emberről, aki divatot mult, vagy mindenféle divaton tultevő egyszerű igénytelen ruhában jár, igen nehéz elhinni modern felfogásunk szerint, hogy művelt okos, ember.

A történeti hűség kedvéért megsugom, hogy a pécs-budai külső városrésznek az én traktusomban leledző három utcájába valék kiküldve, mint „népszámlálási ügynök.“ Ezen időtáiban helybeli kartársaim közül én voltam a legfiatalabb, így engem ért az a kitüntető bizalom, hogy a városi urak bevettek a kompaniájukba — s mint már az imént mondtam — 3 utca lakosainak népszámlálását rám bízák. Ebből az időtájból datálódik jelen irka-firkám, a mely, mint látni és hallani fogja az olvasó és hallgató, sok tekintetben érdekes volt. Kivált rám nézve. Tessék csak e cikket figyelemmel végig olvasni és lehetőleg csupa szem és fül lenni. Fele sem tréfa, ami velem történt. Annyira igaz az egész mese, hogy az itt leírt dolgokra meg is mernék esküdni! (Persze, csak úgy, mint az egyszeri diák, a ki jobb kezének két eskükepes ujját az ég felé emelte s bal kezével függő mutatót a tanárjainak. — A balkeze azonban nadrágzsebjében vala elrejtve.) Ámde, hogy ne szaporítsam a szót, leírom az én tíz napig tartó fertálymesteri szerepemet.

Beállítok az egyik Ics-vics szomszédomhoz. Ő ökonomistasága nem lévén otthon, kedves hitestársa fogadott. Már a beköszöntőmnél tartá meg egész programbeszédét, a mely illetéknépen kezdődött:

— Na, mit akar itt maga minálunk? — mondá. — Talán már megint a ziskolat kerilte az a obese-nyák¹⁾ Gyurka kelek.²⁾

— Bocsanatot kérek — mondám illő tisztességgel — a jelen esetben nemcsak a Gyurka fiu, hanem az egész család ügyében vagyok hivatalosan kiküldve.

Ez a „hivatalosan“ szó szeged ütött az én né-masszonyom fejében. Véleményének kifejezésével nem is maradt adós?³⁾

¹⁾ Magyarul: huncut.

²⁾ Kötlyök.

Ez igen különösen hangzik ugyan, de igaz. Alkalmazzuk most a divatról elmondottakat a főnebb vázolt társadalmi bajokra, és napnál világosabban kitűnik egyrészt az, hogy a divatmajmolás, divatoskodás csak képzelt igény, másrészt, hogy az ösztársadalom mindinkább lazuló társas kötelékeinek teljes széternyedését napjainkban nagyrészt az okozza, hogy teljes divatos apparátus nélkül a legtöbb ember restel társaságba menni, mert egyszerűségével nyomtalanul eltűnik a sok divatos cicoma és modern pompa fényes csillogása között.

Divatból történik ma minden. A saját mulat-ságukra gyermekbálokat rendező mamáktól kezdve le egészen a nyiltterezésig, mind csak a feltűnhetnémségre: a divatra vihető vissza. Divatból vannak a konvencionális látogatások, kávézások. Divatból járunk kávéházba és így a valódi barátságos érintkezésnek csak külső mázai vannak szokásban, persze divatból, minden szeretet és bizalom nélkül.

A vidéki sajtónak a feladata, hogy kimutassa a társadalmi élet fonákságait és kijelölje azt a helyes irányt, melyet a társadalmi osztályoknak követniök kell, hogy a közjót és a kölcsönös érdekeket előmozdithassák.

Részünkről rajta leszünk, hogy kiváló intelligenciával dicsekvő városunkban az emberek ne legyenek egymás ellenségei, hanem jákaarói, hogy azok a klikkek, melyek most egymás ellen működnek, megszűnjenek, hogy egyesült erővel működhesünk azon, hogy Pécs ne csak geográfiai fogalom, de kellemes tartózkodási hely legyen mindenkire nézve.

* **A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.** Tegnap este 6 órakor volt a függetlenségi és 48-as párt értekezlete, melyen J u s z t Gyula pártelnök bejelentette az új kabinetalakítás tényét. Mivel a párt álláspontja eléggé precízozott arra nézve, hogysem azt újból ki kellene fejteni, a párt határozata abban kulminál, hogy az új kabinettel szemben a minden irányban való küzdelmet folytatni fogja.

— Húgyan — mondá. — Hibatalosan?! — Hát tolan moga már nem tonár? Tolán elcsapták, mert megint rossz fát tette tizre³⁾ Moga is jégrehajtó⁴⁾ lette? Há?!⁵⁾

Ilyen fogadtatásra nem voltam elkészülve, azért siettem a „sznásó“⁶⁾ nak⁶⁾ megmagyarázni véletlen tévedését.

— Beszilhet nekem moga, amit akarja! Moga is olyan, nipyuzó, mint tebbi zurak!

— Neni! fogja be a száját, — mondám — velem ilyen hangon ne beszéljen, mert megtanítom keztyübe dudálni!

— Moga akarja nekem parancsonyi, hogy mit beszéljek? Moga, akit elcsapták ziskolából, mert írnya meg olvasnyi sem tугya gyermekeket megtanítani?!

— De most már igazán ne figurázzon velem neni, mert, ha nem tekinteném, hogy nő, olyan „le-vest“⁷⁾ mérnek az orcájára, vagy a nyakára, a mire halála napján is visszaemlékeznek!

(Nem tagadom, elfogott a szent-Antal tüze, én is hasonló tónusból beszéltem a sznásom-mal.)

— Itt népszámlálásról van szó. Punktum. Maga tartozik az én kérdésemre válaszolni, vagy pedig ezen lapokat (elébe tartám a kitöltendő üres blankettákat) tele írni.

— Irgya zistennyila magik zírásába! Tudunk bőven, hogy mibe spekulának zurak. Tavaly nyáron gyitte császár Pécsre, oztán elvitte városházáru pár ezer bankót s most megint akarik porciót⁸⁾ főlemelnyi? Még most se lesz elég? Császár gyin Pécsre, zurak

³⁾ tűzre.

⁴⁾ végrehajtó.

⁵⁾ ángyomnak (sznásó — ángy.)

⁶⁾ adót.

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

A mikor én fertálymester voltam.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárczája.)

Bizony régen volt. Olyan régen, hogy talán nem is volt igaz. De mégis igaz, mert megtörtént.

Isten és a kalendáriumszínalók kegyelméből az általánosságban divó idószámítás szerint Krisztus születése után 1881. esztendő január hónapjának elsejétől tizedikéig terjedő dátumot irtunk akkor, a midőn még nem méltóztattak ebből az árnyékvilágból kihurcolkodni azok a boldog és boldogtalan halandók, a kik 1880. év Szilveszter estéjének éjjeli 12 óráját egészségben vagy betegségekben megérték. Sok okos és bolond esemény történt, vagy történhetett e rövid tíz nap alatt, de a sok közül nem volt legutolsó az akkori országos népszámlálás. Kik, hol, hogyan s miként teljesíték a konskribálási adatok összegyűjtését, erről annak idején beszámolt Kecskemét híres városának s a m o t t e v ő statisztikusa, ki becses nevét nevezett várossal évek óta ismert versenytársától: K ö r ö s t ő l vette. A honi havi, heti, napi, reggeli és esti, fővárosi és vidéki, politikai, közgazdasági, képes és képtelen, vicces és életelen folyóirataink, közlönyeink, hírlapjaink, híradóink s egyéb néven nevezendő rendes és rendetlen időben megjelent idószaki nyomtatványaink annak idején az unalomig túlsokat irtak, firkáltak komolyan és humorosan, szellemesen és ostobául az akkori konskribálásról. Jelen közleményemben én is szaporitom egygyel azok számát. Leírom annak a megtörtént dolognak a rövid meséjét: a mikor én negyedmester voltam.

* **Az új kabinet programja.** A Tiszára honosította meg, hogy a kormányon álló férfiaknak parlamenti nyilatkozatai előbb azon a nagy retortán menjenek keresztül, a mit szabadelvű pártnak hívnak. Hogy a basáskodásairól ismeretes Bánffy b. ebben is követte taktikázó elődjait: jele, hogy velük egy csapáson akar haladni, vagyis folytatni fog a korrupció, nepotizmus és protekció rendszere, a „do ut des” elve. A szétzúllásban levő klub hozzájárult a kifejtett s röviden körvonalozott programhoz, melyet aztán a képviselőház mai ülésén, miként egy jó fonograf, hiba nélkül felolvasott az új premiér. Erről lapunk más helyén.

Hirek.

Pécs, 1895. január 19.

Farsangi naptár.

jan. 26.	Mészáros-bál
"	Tűzoltó-bál a Scholtz-féle termekben
"	A siklósi társaskör estélye.
"	A mohácsi tornaegylet álarcos bálja
febr. 1.	A pécsi vasúti munkások bálja
"	Gavotte és menuette társaság táncestélye a kaszinó nyári helyiségében.
" 2.	B. sellyei olvasókör estélye
"	Pécsi munkásképző egyesület bálja
" 4.	Vöröskereszt egyesület álarcos bálja
" 7.	Pincér-bál.
" 9.	Veterán bál.
"	A délutáni társaság estélye a kaszinó nyári helyiségében.
"	A pécsi torna-egyesület jelmez-estélye.
" 16.	Kaszinó-bál.
"	Hercenberger-féle Polgári-bál a Vigadóban.

— **(Az új kormány első körrendelete.)** Ma kapta meg Pécs sz. kir. város közönsége az új kormányelnök aláírásával ellátott 135. eln. sz. a. lithografált körrendeletet, melyben az új kormány kinevezését hozza a város közönsége hivatalos tudomására és melyben az új kormányra bízott feladatok megoldásában törvényes hatásköréhez képest a hazafias buzgalommal és erélyvel való támogatást kéri. A körrendelet január 15-ről van keltezve.

— **(A kaszinó építési tervei)** közszemlére tetették ki a Nemzeti Kaszinó könyvtári helyiségében, melyeknek megtekintésére ez uton is felhívja a tagok figyelmét a kaszinó választmánya.

— **(Közgyűlés.)** A „Mecsek-Egyesület” 1895. január 20-án d. e. 11 órakor tartja a városháza nagytermében rendes évi közgyűlését. Felkéretnek a tagok minél nagyobb számban való megjelenésre.

— **(A fősorozásról elmaradt állítás kötelesek.)** A honvédelmi miniszter fölmerült kérdések alkalmából nemrég kijelentette, hogy azon esetben, ha egy vármegye területén működő mozgó sorozó bizottság elé ugyanazon vármegyének más sorozó járásából az ott befejezett fősorozásról elmaradt állítás kötelesek az illetékes járási fősorozóbíró megkeresésére előállítatnak: ugy azok a szabályszerűen kiállított állítási lajstromkivonatok meglétében és a személyazonosság kétséget kizáró megállapíthatása esetében föltétlenül elfogadandók és

csinyálják parádit, szegény zember fizessen! Dá,?) de, ha nem kell! Kapják, a mit Kemény Miháj fagyón hagyta! — — —

— Ugyan ne beszéljen itt annyi bolondot, mondám türelmemből még jobban kifogyva.

— Mondhatja maga nékem amit akarja. Maga sem zigazi zember, mert azelőtte Szigetyi fertyálmes-ter, meg Hanczi harangozó⁸⁾ gyittek összeirnyi, mast meg mogát kildték ki városi zurak — spionnak⁹⁾?! Nem kár volna zegisz városházát zurakkal egyitt levegőbe repíteni! — — —

Erre aztán u. n. galgen humor fogamzott meg bennem s a dolgot kedélyesebb oldaláról fogám föl. Mikor ezt látta a t. polgártárs hitvestársa, ő is abban hagyta külvárosi szellemességét és legrosszabb belátása szerint bediktalta kérdéseimre furábbnál-furesább mondókáját.

Ilyen fogadtatás után nem igen volt kedvem fölőntök oktatásával foglalkozni. Összeszedtem a cók-mókomat és mentem egy házzal odébb. Megfogadtam, hogy ezental mindenütt a legerélyeseb, komoly hangon beszélék Kakutyi Makutyiékkal és csak asszonyi állatokkal szemben leszek olyan birka-türelmü, mint a milyen voltam az imént leirt esetben.

Beköszöntök egy másik Ics-vics család házába. Itt a családfő férfi vala.

Beszélhettem én Ics vicséknak, akár a dült fának! Mintha csak összebeszéltek volna a komszával (szomszédokkal)! Itt is hasonló fogadtatásban részesültem. Itt már rimekben kezdtek a sértegetést.

— Maga szomár, nem tonár! mert ha tudta volna valamit ziskolában, akkor nem küldte volna

⁷⁾ igen.
⁸⁾ Szeged városi negyedmestere és néhai Mozsogay János templom és iskolaszolgája.
⁹⁾ spion = kém.

megvizsgálandók, mert a cél az, hogy a sorozástól távolmaradt egyének alkalmadtán minden lehető és megengedhető eszköz alkalmazása mellett állítás-kötelezettségük teljesítésére szorítottassanak.

— **(Tagosítás.)** Közgazdasági válságunk következtében végre a föld népe is kezdi már belátni, hogy immár itt az utolsó óra, melyben valamit tenünk kell, ha nem akarjuk, hogy a föld végkép kiskiklék kezeink közül. Szederkény, Mária-Kéménd, Monyoród, Versend, Szajk, Babarez, Liptód, Kis-Nyárad és Lancsuk községek népe a jó borevekben, körülbelül 1889 ig bizony nem sokat törődött földje azon részének a megművelésével, mely nem volt szőlő. A bor volt mindene; ebből élt, ebből fizetett, és a jó szüretnek jövő reményében erre csinált adósságot. Hitele volt; ki hitte volna, hogy oly rohamosan üt be a pusztulás. A gabonából nem pénzelt, mert csak annyit vetett el, a menyti a házszükséglet fedezésére vált szükségessé. A hitelképesség az építkezési kedvet is növelte. Különös nagy sulyt fektettek oly építkezésekre, melyek bármilyen módon a szőlővel voltak összefüggésben. Tudunk olyan présházakról, melyek 4000 forinton épültek. És mikor beült a szőlő, a felhalmozódott adósság s a megcsappant jövedelemmel szemben más eszközökhöz nem folyamodhattak, mint hogy egyik darab földet a másik után bocsájtották áruba. Még jól járt az, kinek egész telke nem siratta meg a jó boresztendőket. Mert ilyenek is vannak, még pedig sajnos tetemes számmal. A kik szerencsésen kilábltak a jó boresztendőkől s el nem pusztultak, részint hogy megnehezítsék a földnek darabonként való kényelmes eladását, részint hogy megkönnyítsék a földnek megművelését, a tagosítás (kommasszalás) eszméjével kezdtek megbarátkozni. A szomszéd községekben N.-Bolyban és Rác Töttösön fényesen bevált a kommasszalás és ez arra indította a Szajk községet, hogy szintén kommasszalást. A pécsi törvényszék határozata értelmében a tagosítás a múlt év folyamán tényleg fogantatott. És az őszit kiki már az új földbe vethette. A földekkel tehát hagyján, a különféle érdekek úgy a hogy kielégítették. De nagyobb a baj a rétekekkel. A törvényszék határozata, kifolyólag a község akaratából úgy intézkedett, hogy tekintve a rétek szembeszökő különbözőségét, ezek ne össze, hanem csak felmérettessenek. Szerdán működött Szajkon újabban a pécsi törvényszék által kiküldött azon bizottság, melynek feladata a különböző érdekek kiegyenlítése. A rétek dolgában gyűlt meg leginkább a baja. Mert dacára annak, hogy a munkálattal megbízott mérnök már kétszer mérte fel a réteket, egyszer éjszakeről délre, másodsor délről északra, senki sincs az övével megelégedve. Az egyik kevesli, a másik rosszalja. Salamoni ítéletre van itt szükség. Ily körülmények között még csak a messze jövő titka a kommasszaló földek újlag való telekkönyvezése.

— **(A „pétsváradai iparos olvasókör”)** folyó évi február 2-án saját helyiségében az „aranylőhoz” címzett nagyvendéglő tánctermében zártkörű táncvigalmat rendez.

— **(Kettő a mohácsi bandából.)** A mohácsiak azzal tettek országos nevezetességre szert, hogy a szakértők készségesen elismerték róluk, hogy a kezükből származó hamis bankók vetekednek az

fertálmester magát konskribálni, hanem gyitte volna ő maga Szigetyi zur Hánzival, mint az előtte idűben is ugy volta!

Az előbbi komszával még csak lenyeltem nagy keservesen a hallott gorombáságot, de itt már a rimes sértések vérig boszontottak. Megállj cudar koma, gondolám magamban fölhevült izgatottságomban, megtanítlak én téged mőresre! (Mert hát komaság-ságban, rokonságban vagyok az egész budai külvárossal. Persze csak úgy: Ádámról-Éváról s a görbe fűzfáról! Azzal fenyegetődztem, hogy rendőrt hívok és kapok segítségül, majd akkor megtudják, hogy hány Isten van!) Ezzel csak olajat öntöttem a tűzre.

— Maga okar minket hajdukkal bekísértetni? Ezt kísérteti be, é! — (Itt aztán a jeles férfi jobb kezének tenyerével hátsó testének hát és felső láb-szár közötti jobb oldali részét ütögette felém fordítva.) — Megmondhatja a felispánynak, meg polgármesternek is, — nem bánok, ha bezárnak is, de megmondok igazat még császárnak is! — — —

Ilyen s ehhez hasonló esetnek naponkint voltam két fül és négy szem tanuja. Ilyetén féle czifra s papírra alig tehető eset volt az alábbi is.

Egyik házban aranyos csecsemő kis baba feküdt a bölcsőben. Kötelességemhez híven, kérdezém, hogy mikor született a kis ártatlan és fiu-e vagy leány, meg aztán mi a neve a kis kedvesnek?

Itt is eltaláltom a szarva közt a tőgyit! Első kérdésem az vala, hogy a családhoz tartozik-e a kis gyerek?

— Kell talán mogának? Moga ugysem tudja semmit, hát vigyen el ezt a kelyket, ugy is nem birunk megélni! — Ez volt az első válasz.

— Kérem néni, velem ne figurázzon, mert

igaziakkal s ugyan csak jó szemének kell annak lenni, a ki a magyar gyártmányt a bécsitől meg tudja különböztetni. Tegnap két mohácsvidéki atyafin verte el a port a budapesti törvényszék. Molnár Ferencz és Kadarkuty Mihálynak hívják a jeleseket, a kiket az a szerencsétlenség ért, hogy egy bírósági végrehajtó akkor, a mikor a lehető legszebb polgári jogát gyakorolta, azaz fejük alól az utolsó párnát is elegzekváltá, ráakadt egy sokszorosító gépre, melyről a hozzáértők azt állították, hogy a pénzhamisításra teljesen alkalmas. A törvényszék Szieberth Nándor pécsi ügyvéd védelme után, pénzhamisításra irányuló szövetség vétsége miatt Molnár Ferenczet 6 heti, Kadarkutit pedig két heti fogházra ítélte.

— **(A „szigetvári olvasó-egylet”)** az újonnan épült nagytermében és mellékhelyiségeiben 1895. évi január 26-án tanc estélyt rendez. Beléptidíj személyenkint: tagoknak 50 kr.; nem tagoknak 1 frt. Kezdeté este 8 órakor.

— **(Ismét párosviaskodás.)** A tegnapihoz hasonló kavéházi összeszólalkozásból eredő párosviaskodás ment végbe ma reggel az ifjuság kedvenc párbajozó helyén: a Lakits kaszárnyóban. Egy tartalékos honvédhadnagy és jogász, no meg egy másik jogász, a ki egyáltalában nem hadnagy, voltak a felek. A segédek jelére karddal kezükben egymásra rontottak, s az előbbi mellén és karján, az utóbbi arcán kapott bizonyos folytonossági hiányokat. A becsületnek s a lovagiasság kívánalmainak elég tétetvén, a küzdők ugyanegy fiakkeren robogtak a városba.

— **(Változások a kir. tszék munka-beosztásánál)** Az alkalmából, hogy Lukrics István kir. táblai bíró a pécsi kir. törvényszék büntető tanácsának lett vezetője, az általa előbb intézett telekkönyvi ügyosztály előadójául a kir. tszék elnöke Vodicsek Ferencz kir. törvényszéki albirót rendelte ki, míg nevezett albiró folyamatban levő ügyeit az újonnan kinevezett Dr. Porges Miksa kir. tszéki bíró vette át.

— **(Ovodaügy Baranyában.)** Ovodaköteles gyermek — mint a tanfelügyelő féléves jelentéséből kitűnik — a lefolyt 1894. évben össze volt írva 15500; állandó gondozás alattinak állított 14191, gondozás nélkülének 1307. Ovodailag neveltetett 372 gyermek. Volt 6 ovoda, és pedig Kárázpusztán, Főherceglakon, N.-Bolyban, Bakóczán, Mohácson és Siklóson; volt még három nyári menedékház, és pedig Dr. Palkonyán, Lancsukon és Maisson; ezekben 137 gyermek gondoztatott. Ovó és ovónő 7 volt alkalmazva. Az ovodák és gyermekmenhelyek 6312 frtba kerültek. Az ovodák alapvagyoná, tőkék és ingatlanokban 57000 frtot képvisel.

— **(Köszönetnyilvánítás.)** A maissi róm. kath. iskolaszék jegyzőkönyvileg köszönetét fejezi ki Salamon József, kir. tanfelügyelő urnak azon jóakaró figyelmeért, miszerint iskolánkat, a nagy eleméri plébános, főt. Szabó Ferenc ur által adományozott „Történeti-nép és Földrajzi könyvtárral” (35 kötet) volt szives megajándékozni. Az iskolaszék megbízásából Maiss 1895. jan. 18-án Frey János s k. főtanító és isk. széki jegyző.

nekem egyéb dolgom is van, — mondám a sznásónak teljesen erélyes hangon s lehetőleg komoly ábrázattal.

— Mikor született a kis csecsemő? Kérdém tovább hivatalos komolysággal, — mert, ha dec. 31-ikéig született, akkor be kell jegyeznem s ki kell töltenem róla a rubrikákat.

— Fene tuga mikor született! Még arra is gondot tartunk? Nem elég gondot ad a porció?! Károl Náci keresztülte, nizzik meg zurak plébánosnál, zanyakenyvbe be muszáj írva lenyi! — —

Miután az u. n. lábas jószág is följegyzendő volt az akkori népszámláláskor, egyik atyámfianál — látván nagyobb istalót — azt kérdém, hogy van-e lovuk, vagy tehenük?

— Cicá ná! (hivta a macskájukat.) Bundás ná! (szólította meg a házi kuvaszt.) Itt van mienk tehen és ló, irgya be papirosra zuraknak!

— Kérem néni, hogy velem ne tréfálgodjék. Én itt istállót láttam s nekem kötelességem a rám bízott dolgokat lelkiismeretesen teljesíteni.

— Akar mig tőbbet is?! rivalám a vén szipirtó. Itt van igazi tehen és igazi ló! (Ezzel föl-emelte hátulról fölső szoknyáját, szkutáját¹⁰⁾ és — — — — no ezt már mégsem irom le — — — — s mondá, hogy irjam be zuraknak s finácoknak kedvire!) — — —

Nem folytatom tovább a dolog komikus részét, mert magamnak is kacagnom kell a tapasztalt epizód-félék visszaemlékezésén. Mielőtt azonban bevégezném jelen írka-firkámat, föl kell említenem még egy más esetet, a mely a szó igaz értelmében tragikomikus volt. — Az eset 1881. január 6-án vizkeszt, vagy „három királyok” napján történt. Ugyan-

¹⁰⁾ szkuta, durva vászonból készült alsó szoknya.

— **(Modern berendezésű üzlettel)** szaporodott ismét Pécs városa, a mennyiben az új Schwartz-féle palotának király-utcai részén pompásan dekorált kirakatok állítják meg az arra haladót. Ezek a szép kirakatok pedig a Wolheim és Spitzer cégnek üzletéhez tartoznak, mint a kik üveg- és porcellánárúkból főlhalmozták raktárjukban mindazt, a mi a szemnek kedves, a háztartásban hasznos, és tekintve évek óta ismert régi jó hírnevüket, árai szolidak, mint árúikkéi. Az új, fényesen berendezett üzlet valóban méltó a megtekintésre.

— **(Hóolvadás.)** Alig örvendeztünk néhány napig a keményre fagyott hórétegeknek és a vig szánkózásnak, örömrünk máris szomorúsággá változott. A kemény hideget enyhe időjárás váltotta fel, a ropogós hó helyett víztócsákban gázolunk, melyeket az olvadt hó képez s a fúrge szánkók csilingelését újra a kocsi fűlértől döcögése váltja fel. A háztetőkről nagy csöppök alakjában ereszkedik le a hó a fekete földre s az álmaiból felriaszított halandó busan fordul a másik felére és sóhajtja: Vége a szánkózásnak, s a vízcsépek egyhangú locogása mellett újra elszenderül. Hyen szomoru képe van a télnek a vidéken mostanában, pedig csak a farsang kezdetén vagyunk. A gazdáknak sem igen tetszik az enyhe időjárás, mivel a meleg hólepel alatt jó helyen tudták elrejtve az őszi veteményeket, míg a száraz fagy, mely bekövetkezhetik, nagy ártalmára lehet. Az országutról már teljesen elpusztult a hó. De sajnos, minden rossznak megvan a maga jó oldala. A kik nem vagyunk gazdák s tudunk koresolyázni, nekünk kilátásunk van rá, — majd ha fagy — hogy mégis csak felkőthetjük az idei télen is a berendezésű üzletet Halifaxot.

— **(Gyógyszerészek sérelme.)** A gyógyszerészek már régóta zúgolódnak, hogy csak a gyakoronoki vizsgálat után nyerhetik el az egyéves önkéntességi jogot s így is csak akkor, ha az egyetemre is beiratkoztak. Ausztriában akkor is igényt tarthatnak a gyógyszerészek az önkéntességi jogra, ha 21 éves korukban még nem tették le a vizsgálatot. A magyar gyógyszerészekre nézve nagyon súlyos a nálunk érvényes szabály és ezért mozgalmat indítottak, hogy ezt megváltoztassák. A gyógyszerész egyesület legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a honvédelmi minisztertől a gyógyszerészek önkéntességi jogára vonatkozó szabályzat reformálását kéri mezei.

— **(Egészségügy az iskolákban.)** Az egészségügy még mindig kedvezőtlen Baranyamegye iskoláiban, amennyiben ezen tanév folytán is 121 iskola növendékei szenvedtek különféle járvány betegségek miatt a tanulásban hátramaradást. 111 községben a difteritisz, 10-ben a vörheny és himlő volt a túlnyomóan uralgó kór. Elhalt pedig 3—15 éves gyermek összesen 1034. Legerősebb volt a halálozás a következő 25 községben u. m. Baar (27), Babore (35), Bakonya 11, Belvárd 12, Deveser 11, D. Szekeső 50, Himesház 15, H. Hetény 12, Jakab falu 13, Illoeska 20, Kéménd 22, Kőrös 12, Kőv-Szöllös 18, L. Hetény 16, N. Pall 10, Nádasd 22, Nyomja 11, Olasz 25, Pellérd 16, P. Márók 17, R. Mecske 32, Somberek 12, Udvard 18, Virágos 17, Villány 13, halálozási esettel.

csak a konskribálás ügyében bekopogtatok egy idős, igazán nagyon öreg budai külvárosi „bácsó“ hajlékába. Tudván, hogy a „náselyudi“-knak (a mi népünknek), nem igen akad olyan vendégük, akinek a kocolásra „szlobodnyi“-t („szabad“-ot) mondhatnának, minden teketória nélkül betoppantam az illetőhöz. Egy 90 éven fölülű öreg, ősz aggastyánt találtam a kályha mögött gubbaszkodni s szintén elég idős hibás testalkatu lányát az asztal mellett — imádságos könyvéből olvasni. Tudván, hogy az aggszűz elég jól beszél magyarul, így „jó napot kívánok!“ köszöntéssel léptem át a szoba küszöbét.

— Adjon Isten! — válaszolt az ősz bácsi vén leánya.

Röviden elmondám jövetelem célját s kértem, hogy öreg atyjának tolmácsolja az általam mondandókat, a mit aztán a leány meg is tett. Magam is érvén egy kicsit horvátul, tőlem telhetőleg elmondám, hogy ki fia, leánya vagyok s miben járok. Az öreg bácsi süket lévén, mint az öreg ágyu s úgy látván, mint a négerek alsó pincéjében éjjel a téli vakablak, csakis szaglási szervével vette észre, hogy idegen lépett be házába. (Pálinka főző lévén ő kigyelme fiatal korában, lehet, hogy finánc szagot vélt konstatálni bennem.)

— Kije to (ki ez)? — volt első kérdése lányához.

— Pápo, toje!) Sirisáká tonár, gyite konskribálni, felírni mindent, a mi meg van nálunk.

Az öreg nagyot nézett savós szemével s hegyezte nagyot halló füleit, de látogatásom célját nem volt képes megérteni.

Tisztában voltam a helyzettel. Láttam, hogy az öreg semmit sem lát s hallottam azt, amit ő nem hallott. Épen azért magyarul és horvátul el-

1) Pápo = atyám, toje = ez.

— (48. 25. 43.) Dominek Dömötör szentlőrinci esizmadiát azzal keltette fel az ő oldalbordája a mult hét egyik éjszakáján, hogy: Hallod Dömötör! Kelj fel! De rögtön ám! Aztán ird fel ezeket a számokat 48. 25. 43. Dömötör úgy tön. Reggel aztán markába nyomott a feleség — mint a házi pénztár kezelője — ötven krajcárokat, mondván: Hallod Döme! Most bemész Pécsre, aztán megteszed a lotterian ezeket a számokat. De meg ne idd ám! Döme utnak indult. A rettenetes hideget a Rácváros táján már nem bírta. Betért egy kis — melegre, meg egy — kvaterkára a koresmába. Elfogyott a lutrira adott pénz. Haza menvén, a felesége csak annyit kérdez, hogy: No apjuk, megjöttél? Ugy-e megfáztál? Hát a reskontót csak tedd a többi közé, az imádságos könyvbe. Mult szerdán pedig így szól vala Döméné asszony a szurtos Pista inashoz: — Stefi fiam! Most be futsz Pécsre. Aztán a főtrafiknál megnézed a lutri táblát. Ha ezt a három számot látod piros betűkkel: 48. 25. 43, akkor csak vedd nyakadba a labaidat, aztán hazáig meg se állj. Délután aztán Szent-Lőrinc jámbor lakosai éktelen ordítózásra futottak ki az utcára. A Pista gyermek úgy esett be az ajtón 48. 25. 43. — ordita, Dominek befutott a műhelybe: „Apjuk, lelkem, öreg apjukom! Nyertünk!“ A csizmák nemes orvosa pedig rettenetesen üti a talpat. — No, nem is örülsz? Te jámbor! — Eh ne bánts, én édes anyjukom! Megette a sajt a turót... Nem nyertünk, hanem nyeltünk! A torkom, az, a torkom. Dominek Dömötörné azonban csipőre téve kezeit, oda áll az ő hites társa elé és ilyetenként törli vala meg a nyomasztó esendit: — No te — jegesmedve, te — te — gézengúz! Hát ugye szepegsz? Ugye most rettegsz az én haragomnak az ő villámitól? Ugye? Hanem azért nyertünk. A Katufrek komám is akkor ment be Pécsre. Annak is adtam harminc tiszta pénzt. Az is megtette. Hanem ebből te nem eszel! Most pedig öltsd fel ünnepi ruhádat és jösz velem... És mentenek és felvetenek 300 tiszta forintokat.

A Berndorf fémáru gyár készítményei a legnagyobb raktára Pécsen

Leszállított árak!!

Arany uri, női órák legujabb divatu öv és chafelein arany láncok igaz-gyöngyökkel és ékkövekkel kirakva óriási választékban

Schönwald Imre
ékszergyáros és órásnál
PÉCSEN
Király főutca a Hattyu épületben.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 19-én

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Andrassy Tivadar gr. alelnök megnyitván az ülést, az új kormány tiz tagja szép „Gänze-marsch“-ban az ellenzék hahotája közben bevonult a terembe s míg Bánffy 9 társa elhelyezkedett a piros székekben, maga a premier átadta a királyi kéziratot a jegyzőnek, a ki azt általános figyelmetlenség közben felolvasta.

mondám neki és lánya által szintén elmondatám, hogy a jelen esetben miről van szó. Róla, mint a család fejről, szóló adatokat kelle első sorban ki kérdezniem és bejegyezniem. Az öreg sehogysem akarta vagy tudta megérteni a dolog mibenlétét. Végre a leánya mindkettőjük észéhez mérten megmondta horvátul, hogy itt elsősorban az apjának életkora vállalása, nemzetisége stb. ki lesz kérdezve és be lesz jegyezve.

Több sem kellett!

Az öreg eleinte könyezett és később sirva fakadt. Mert, ugymond, ő már elérte a 90 és néhány dik esztendő, de sohasem érte őt még oly szegény, hogy őtet, a ki az adóját rendszeren megfizette, a ki sem Istennek, sem embernek nem tartozik, (mert biz ő megadta a császárnak, a mi a császáré és embernek, a mi az emberé!) hogy őtet saját, tulajdon házában, 90 és néhány éves korában, saját leányának szeme látára és füle hallatára — fölírják! (Azt hitte a jámbor, hogy exekválásról van szó. Azt hitte, hogy ő is el lesz — licitálva!) — —

Ez a tragi-komikus eset annyira meghatott, hogy könyeztem és mosolyogtam egy időben. Könyeztem az öreg bácsi tudatlanságán és mosolyogtam a naivságán.

— Istenem! — sóhajték magamban — hát az ilyen emberekért is meghalt Krisztus?!

— Meg ám — gondolám magamban — de meg is bánta, mert harmad napon föltámadt!

Hogy az öreg bácsi el nem lett licitálva, az való tény. De az is nagyon valószínű, hogy a koporsójában megfordulna, ha tudná, hogy még halála után sem hagy neki békét az a „kiesapott tonár“, a ki még — fertály mestörnek sem volt elég jó!

Logyen neki az ő hite szerint!

SIRISAKA ANDOR.

Bánffy Dezső b. miniszterelnök ezután elmondta ugyanazokat szószerint, a mit tegnap a szabadelvűpártban jóváhagyttak s mivel beszédjét nem tudta könyv nélkül, előre elkészített papírról olvasta föl, folytonosan akadozva, miben talán az ellenzék gúnyos közbekiáltásai is elősegítették.

Utána Juszt Gyula kijelentette, hogy a mennyire megérteni lehetett Bánffy beszédet, annyiban reflektál reá. Ezután elmondja a válság alkotmányellenes indokait, mely szerint most se tudják a fuziót megcsinálni, mivel a nemzeti párt programja mégis csak hazafiasabb, mint a szabadelvűké. Úgy látszik, Héderváry által a korona maga is óhajtott volna a fuziót, de a szabadelvű párt ezt meghusítottta. Ez pedig meggátolása a nemzeti haladásnak, a mi bűn és árulás. Minthogy pedig a szabadelvű párt minden baj okozója 1867 óta: tehát harcolni fognak ellene; mert a szabadságot nem lehet elnyomni, mert az még a koporsóból is kitor. (Zajos taps a függetlenségiek részéről.)

Ezután Apponyi Albert gróf tiltakozik Bánffy b. ama kijelentése ellen, hogy ápolni fogják a korona, kormány és az országgyűlés közt a bizalmat; mert ezek a kormány lételének alapfeltételei. Ez csak üres frázis, minek gyakorlati értéke nem volt soha a szabadelvű párt hosszas uralma alatt; pedig hát csakugyan, a kormánynak kötelessége volna a korona és a nemzet közt az egyetértést fentartani. (Zajos helyeslés balról.) Nem hiszi egyáltalában, hogy a kormány képes legyen az egyházpolitikai javaslatokat végrehajtani; hisz még a közigazgatást is csak úgy tudják megcsinálni, ha abba Müller szász püspök beleegyeznek. (Nagy derűtlenség.) A nemzetiségek iránt figyelmes tud lenni Bánffy; de nekünk, magyaroknak nem igéri a választások tisztaságát. (Nagy tetszés.) Részéről a 67-iki alapot vallja; de nem úgy, mint a szabadelvű párt, hogy annak odiumát a koronára hártják. (Hosszas éljenzés.)

Sz a páry Gyula gr. ismétli, hogy mennyire szükségesnek tartja a fuziót.

Daranyi Ignác a felmerült gyanúsításokkal szemben elmondja, hogy Héderváry tett ugyan a pártnak indítványt a fuzióra, a mit nem is kifogásoltak, de csakis a szabadelvűpárt elveinek fentartásával voltak hajlandók belemenni. Miután pedig ily módon a fuzió nem sikerült, nem hitte magát képesnek a nemes gróf a kabinet megalakítására, és így, mint tudva van, visszavonult. Egyébiránt bizalmat szavaz az új kormánynak. Beszédét az ellenzék folytonos közbeszólással kíséri.

A miniszterelnök mindeme felszólalásokra reflektálni akarván, szüksége volt 5 perc szünetre — a rögtönzéshez.

Szünet után Bánffy b. polemizál Juszt Gyulával. Beismori, hogy nem nagy szónok; de beszédjét csakis azért olvasta irásból, mert egyes fontosabb kijelentései voltak. (Helyeslés jobbról.) Ezután Apponyival polemizál, hogy t. i. miután az országgyűlés képviseli a nemzetet, tehát nem volt helytelen, mikor nemzet helyett országgyűlést mondott. (Tetszés jobbról.)

Eötvös Károly, Serbán Miklós és Polónyi Géza után Bánffy újra felszólalt és Serbánnak azt felelte, hogy a nemzetiségek aspirációit figyelembe veszik addig, míg a nemzet egységes érdekei megengednek.

A bemutatkozást hétfőn fogják folytatni, a mi különös eset a parlament történelmében.

A főrendiházban különben d. u. 2-kor bemutatkoztak. Itt simán ment minden, csak Zichy Nándor gróf beszélt.

TÁVIRATOK.

A függetlenségi és 48-as párt értekezlete.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.)

A párt tegnap esti értekezletén Juszt Gyula szólalt föl először, kijelentve, hogy az új kormány nyal szemben a párt fenn akarja tartani eddigi elveit és álláspontját. Polónyi szóba hozta a válság imparlamentáris lefolyását, a függetlenségi teljes mellőzését a királyi kihallgatásoknál. Helfy szerint a kormány imparlamentárisan alakult és nem érdemel semmi bizalmat. Bartha Miklós hevesen kikelt a kihallgatásokon való mellőztetés miatt; mert a párt nem dokumentálhatta a korona előtt teljes lojalitását. Ugron az új kormánynak semminemű, még az egyházpolitikai törvények végrehajtására irányuló tényeihez sem előlegezi bizalmát. Komjáthy, Haviar Dani, Kovács József, Lukács Gyula kiméltelen harcot ajánlottak. A párt álláspontjának a képviselőház plenumban való kifejtésével Juszt Gyulát bízták meg és az egyik alelnöki állásra egyhangulag ugyancsak őtet kandidáltak.

— A nemzeti párt értekezlete.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A nemzeti pártnak tegnap esti értekezletén Ernuszt Kelemen bejelentette, hogy néhány nap előtt Bánffy b. értekezletre hívta őtet, melyen kijelentette, hogy az új kormány határozottan óhajta a fuziót, a mit

É R T E S I T É S.

Üzletem ujászervezése következtében raktáramon levő összes

 női és férfi divat-cikkeket

ugy szintén

 férfi és női báli cikkeket

mélyen a bevásárlási áron alul kiárusítom.

Tisztelettel

RAAB GÁBOR

Pécsett, Király-utca, arany hajó szálloda épületében.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy Pécsett, Király-utczában, az új színház mellett lévő Dr. Schwartz-féle palotában

üveg-, porcellán-, majolika-, lámpa- és disztárgyakból álló üzletünket

berendeztük és megnyitottuk.

Mint hogy a Pécsett, több év óta fennálló és a Dr. Loewy-féle palotában lévő ugyanily üzletünket a t. közönség már ismeri, — reméljük, hogy t. vevőink ezen most berendezett új üzletünket is minél számosabban felfogják keresni.

Kérjük is t. vevőinket, hogy irántunk eddigi üzletünkben hosszú évek során át tanúsított megtisztelő bizalmukat sziveskedjenek részünkre új üzletünkben is változatlanul fentartani, a kiket is biztosítunk arról, hogy a magunk részéről minden lehető elkövetünk, hogy ezt a nagybecsű bizalmat előzőkeny, olesó és pontos kiszolgálás által, — úgy áruraktárunkat díszes, változatos és a jelen kor igényeinek mindenben megfelelő berendezése által

ezen új üzletünkben is kiérdemeljük és fentartsuk.

Magunkat továbbra is a tisztelt közönség jóindulatába ajánlva, maradtunk

kitünő tisztelettel

Wolheim, Spitzer és Társa

ezelőtt Lukafai üvegyári raktár.

Schönwald Imre

vizsgázott órás, ékszerész és látszerész Pécsett.

Kitüntetve állami és aranyéremmel.

Telefonösszeköttetés 78 szám.

T. cz.

Tulhalmazott raktáromnál fogva bátorkodom a nagyérdemű közönség és tisztelt vevőimnek a lent felsorolt cikkeket

tetemes árleszállítás mellett

ajánlani u. m.:

Valódi türkís és igaz gyöngyökkel ékített női gyűrűk 14 krtos finom aranyból darabja 2 frt 50— 6 frtig

Finom arany karkötők nemes opál ametyst v. más ékkövekkel 15 —20 „

Finom női arany órák a legjobb szerkezetért valamint a pontos járásért kezeskedve 18—40 „

Legjobb uri aranyórák kizárólag a legjobb szerkezettel ellátva nehéz arany tokban 30—120 „

14 krt. arany uri és női lánczok több száz féle új mintákban 15—80 „

Gyémánt karkötők a legújabb kivitelben 25—65 frtig

Sétabotok valódi ezüst fogantyúval 3—12 „

Dohány és szivarka szelenczék 7—35 „

Valódi ezüst és arany creyonok 4—18 „

Valódi arany nyaklánczok szivmedaillonnal 8—24 „

UJDONSÁGOK.

Művészi kivitelű arany amuletek zománczozva 2— 6 „

Valódi ezüst mellűk drbja 2-- frt

Valódi arannyal bevont ezüst gyűrűk zománczozott amorette drbja 1— frt

Valódi ezüst karkötők drbja 2 frt 50 kr.

Valódi arannyal bevont nyakláncz és szivmedaillon tokkal együtt 3 frt 50 kr.

Pazar kivitelű

Legújabb francia iparművészeti tárgyak valódi ezüsttel tartósan bevonva u. m. asztali állványok, virágtartók, csemegekosarak, irókészletek, gyertyatartók, képkeretek, salontükrök, szivarzókészletek, tea-, kávé-, tojás- és cognac-készletek, névjegyartók, consoldiszek, bor- és sör-servicek, álló órák, színházi és utazó látszóvevek, továbbá villamvilágításra berendezett állványok, szobrok, csillárok stb. stb.

Üzletemben a villamos és izzó világítás berendezve van. Ezáltal a tisztelt vevőimnek alkal. at nyújtottam este is bevásárlásokat eszközölni, mivel a villamos világítás az ékszereknek színét semmi módon sem változtatja.

Jótállás

Valamennyi arany, ezüst és ékszer tárgyak a m. kir. pénzverde hivatal által törvényesen próbálva és jelezve vannak, egyidejűleg minden czégemtől szállított óra után 3 évi írásbeli jótállást nyujtok.

Külön vésnői osztály.

Czimerek, monogramok és feliratoknak vézése a legfinomabb kivitelben és legolcsóbban számítva készítettik el saját műhelyemben.

JAVÍTÁSOK

Órák és ékszerek valamint szemüvegeknek javítása és atalakítása akár könnyű, akár complicált természetű, elfogadtatik és jótállás valamint tartósság mellett saját műtermemben foganatosítatik.

MEGHIVÁS.

A mágocsvidéki takarékpénztár-részvénytársaság

folyó évi február hó 6-án d. e. 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

VI. rendes közgyűlésére

a t. részvényesek tisztelettel meghívtnak.

Tárgysorozat :

1. Elnök választás.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kiküldése.
3. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
4. A mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
5. A tiszta nyeresemény mikénti felosztása.

B.-Mágocs, 1895. január 16-án.

6. Az igazgatóság újra választása.
7. A vezérigazgató részére évi fizetés megállapítása.
8. Az alapszabályok 58. §-ának módosítása.
9. Alapszabályszerűleg netán teendő indítványok tárgyalása.

Az igazgatóság.

Minden részvényes, kinek a közgyűlést megelőzőleg három hónapon át a részvény nevére írva, vagy személyesen, vagy meghatalmazottja által, kinek azonban részvényesnek kell lenni, gyakorolhatja szavazati jogát; kivételt képeznek a kiskorúak, kik gyámjuk, — gondnokság alatt állók, kik gondnokuk, — nők, kik férjeik, — társulatok és egyletek, melyek főnökeik által képviseltetik magukat. Köteles azonban minden részvényes a gyűlés megnyitása előtt részvényeit az intézeti könyvvivőnél bemutatni.

VAGYON. Mé r l e g - s z á m l a. TEHER.

Készpénz	13410.79	Részvénytőke	50000.—
Váltótárca	311950.—	Tartalék-alap és kamata	3999.96
Heti kötvények	10911.50	„ ez évi nyereseményből	638.21
Jelzálogok	31925.—	Külön tartalék-alap	1360.—
Előlegek	25.—	Betétek	155534.81
Folyó számlák	2823.64	Visszleszámitolás	156157.—
Intézeti ház	3322.72	Osztalék előbbi évekről	19.—
Kamatok	1534.89	Átmeneti kamatok	3247.60
Giro számla O. M. B.	344.35	Ingatlanok	189.12
Leltár 10% leírás után	641.70	Tiszta nyeresemény	5743.89
	<u>376889.59</u>		<u>376889.59</u>

TARTOZIK.

Veszteség- és nyereségszámla.

KÖVETEL.

Leírás kétes követelésekből	1046.—	Áthozat mult évről	43.79
Leírás leltárból 10%	71.30	Házbér	220.—
Tiszti fizetések	1665.—	Részvényátírási díjak	20.—
Betét-kamatok	6574.16	Előleg-kölcsön-kamat	1.—
Kezelési költségek és lakbér	1207.22	Heti „ „	1085.70
Betét-kamatadó	657.41	Jelzálogos „ „	2698.16
Adók	1126.93	Váltó „ „	24604.67
Visszleszámitolási kamatok	9956.65	Késedelmi „ „	293.05
Napibiztosági díjak	402.80	Illeték és nyomtatvány	313.67
Tartaléktőkéhez ezidei nyereseményből	638.21		
Tartaléktőke kamatai	190.47		
Tiszta nyeresemény	5743.89		
	<u>29280.04</u>		<u>29280.04</u>

B.-Mágocs, 1894. december 31-én.

Feuerstein Emil pénztárnok. Halvax József vezérigazgató. Weiss Mermann h. igazg. Óváry János könyvvezető

Jelen mérleg-, veszteség- és nyereségszámlák általunk megvizsgáltván, annak minden egyes tételét a fő- és segéd könyvekkel megegyezőnek találtuk.

B.-Mágocs, 1895. január 14-én.

Honig Mór fel. biz. eln. Ifj. Flaschits József f. biz. tag. Schwartz Zsiga f. b. t. Nagy Béla f. b. t. Ifj. Maráth József f. b. t.

Felügyelő bizottsági jelentés.

Tisztelt Közgyűlés! A kereskedelmi törvény és alapszabályainkban megállapított kötelességünknek megfelelőleg, van szerencsénk jelentésünket a következőkben betérjeszteni.

Az intézet ügykezelését az 1894. év folyamán rendszeresen ellenőriztük, üzleti könyveit, váltó-tárczáját, jelzálog-kölcsöneit, pénzkészletét, egyszóval mindent, a mi az üzletekre vonatkozik, többször és az üzleti könyvek lezárása után ismét alaposan megvizsgáltuk; a megejtett vizsgálatok alkalmával meggyőződünk, miszerint az üzletkezelés a kereskedelmi törvény és az intézet alapszabályainak teljesen megfelel és az ellenőrzés a igazgatóság által teljes szigorral gyakoroltatik.

Megvizsgáltuk az intézetnek az igazgatóság által elének terjesztett VI. évi zárszámadását s azt az üzleti könyvekkel egyezőleg és úgy a valóságnak mindenben megfelelően szerkesztettnek találtuk; minélfogva az igazgatóságnak jövedelemfelosztási tervét az intézet érdekében pártoljuk és elfogadásra ajánljuk a tisztelt közgyűlésnek és az igazgatóságnak, tisztikarnak és saját részünkre a szokásos felmentvény megadását indítványozzuk.

Kelt B.-Mágocs, 1895. január 16-án.

Honig Mór f. b. elnök. Ifj. Maráth József f. b. jegyző. Ifj. Flaschits József f. b. t. Nagy Béla f. b. t. Schwartz Zsiga f. b. t.

1894. nyeresemény felosztásra nézve igazgatósági javaslat.

1. Oszt. részvényenként 4 frt 4000.—
2. Igazgatóság jutaléka 850.—
3. Felügyelő bizottság jutaléka 200.—
4. Tisztviselők jutaléka 245.—
5. Átvitel az 1895. évre 448.89